

(ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

หมวดประเด็นความมั่นคง (๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง)

หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง (๔ นโยบายและแผนความมั่นคง)

เกร็ดความรู้

(ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570)

การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 เพื่อเป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในการอ้างรั้วซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ โดยการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้ประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง กล่าวถึงบริบทความมั่นคงในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยมีกรอบแนวคิดหลักให้ความสำคัญกับการน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินท

มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสานรักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” การพัฒนาอย่างยั่งยืน การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” การขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) ที่ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ

สำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ มีด้วยกัน 3 ประการคือ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม

เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และเพื่อถ่ายทอด ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ และ/หรือ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน (แผนระดับที่ 3) ที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคง ได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในส่วนการกำหนดเป้าหมายในภาพรวม ประเทศไทย มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชน ดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพ บริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ และการกำหนด ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม ให้มีความสำคัญ กับความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนด ไว้ในแต่ละตัวชี้วัดของ 17 นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้ต้นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. 2566–2570)

(ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย 2 หมวด รวม 17 นโยบาย และแผนความมั่นคง ดังนี้ 1) หมวดประเด็นความมั่นคง จำแนกเป็น 13 นโยบายและแผนความมั่นคง และ 2) หมวดประเด็นศักยภาพด้านความมั่นคง จำแนกเป็น 4 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็น ภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูง ต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม 13 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มุ่งเน้นให้ สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความ แตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและ พร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 การปกป้อง อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนา ศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ ของชาติ การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต โดยมีกระทรวง กลาโหมเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 3 การรักษา ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ให้มีความสำคัญกับพื้นที่ชายแดนและประชาชน ในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพ ในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล และเป็นพื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับประเทศรอบบ้าน โดยมีกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษา ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มุ่งเน้น ความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม โดยการป้องกันและ แก้ไขปัญหาความมั่นคงทางที่สำคัญได้อย่างต่อเนื่อง ที่คำนึงถึงการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการ องค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ โดยมีศูนย์ อำนวยการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล (ศรชล) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกัน และแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการ ลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่

รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง ให้มีความสำคัญกับการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงมีระบบบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกหนีเข้าเมือง โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ให้มีความสำคัญกับการยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ให้ได้รับการยอมรับจากสากล โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีความสำคัญกับการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สกัดกั้น และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน โดยมี กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้มีความสำคัญกับการยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญ อันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน

ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน โดยมีกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์ ให้มีความสำคัญกับประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันรับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ ทั้งการโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมไซเบอร์ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 11 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคการก่อการร้าย ให้มีความสำคัญกับประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศให้มีความสำคัญกับประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน โดยมีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ให้มีความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ระบบ

สาธารณสุขต้องมีศักยภาพและแผนการเผชิญเหตุ และการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน โดยมีกระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม 4 นโยบาย และแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 14 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคามและปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคง อาทิ การสู้รบ การก่อวินาศกรรม ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางพลังงาน โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 15 การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ ให้มีความสำคัญกับการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ โดยมีสำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงให้มีความสำคัญกับการจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ให้มีความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมุ่งให้ปัญหาความมั่นคงลดลงโดยขยายแนวคิดแผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรมและยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับการที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และรัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อน การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนด การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ตลอดจนการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ